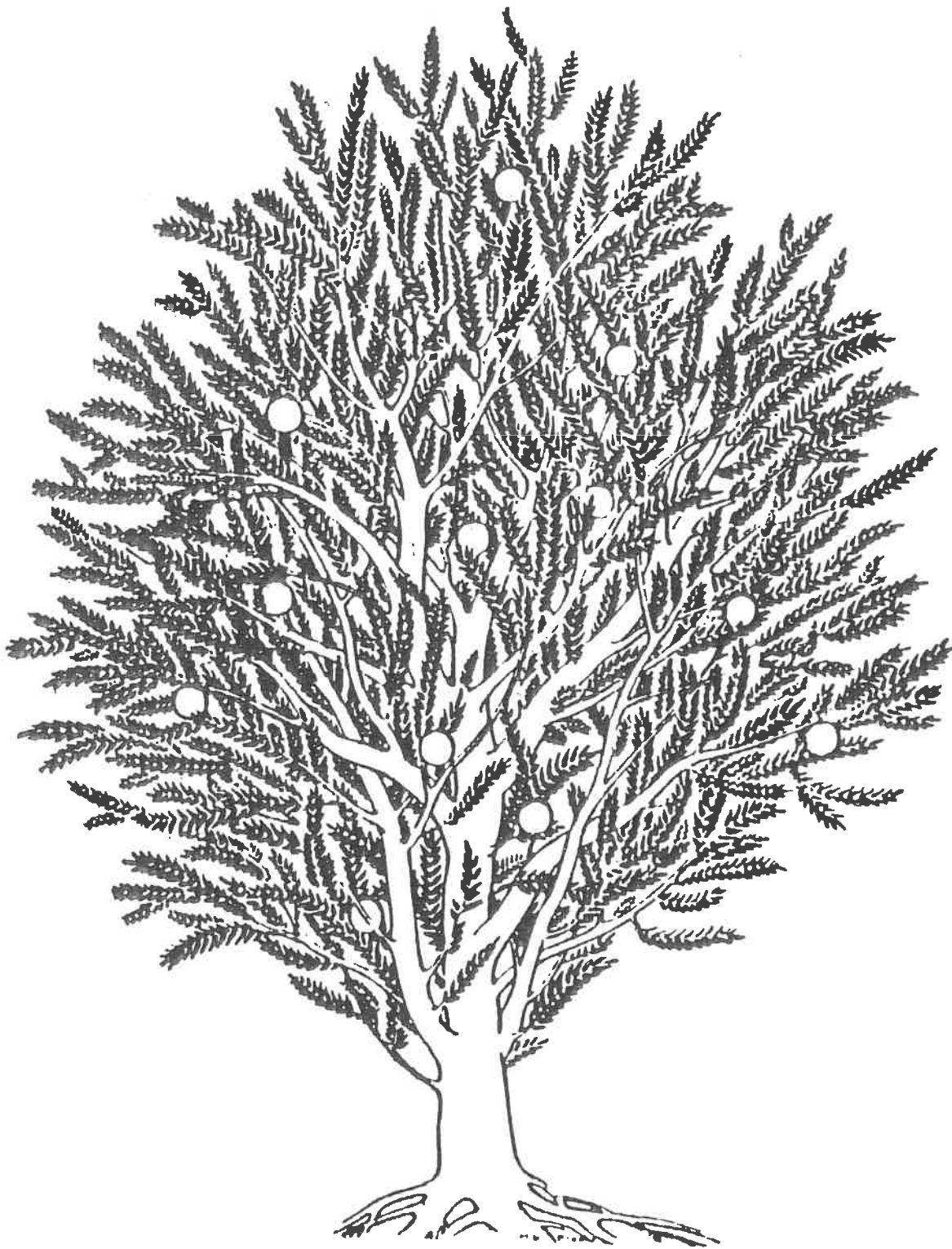

Metodistkirkeno Kvinneforbund

**Kvinnearbeidet i Metodistkirken i Norge
utarbeidet av Bernice Haver**

Kvinnearbeidet i Metodistkirken i Norge

I den første historie om Metodistkirken i Norge kan forfatteren J. Thorkildsen allerede for 10-års perioden 1859-69 berette om kvinnearbeid i menighetene:

«Ved slutningen av tiaarsperioden er der ialdfald i hver bymenighet en kvindeforening. Naar og hvor den første blev dannet, kan ikke bestemmes, for der er ingen skriftelige optegnelser at støtte sig til. Formaålet for disse kvindeforeninger var at samle midler til sakens fremme, enten til avbetaling paa gjeld eller for anskaffelse av kirkeinventar. Der var ingen kontingent, men man la etpar skilling paa en bøsse, sat sammen nogen timer med søm eller strikning, idet man oparbeidet forklær, barnekjoler, undertøi, strømper, vaatter etc. Siden blev disse gjenstande solgt og utbyttet lagt til det som var samlet paa bøszen. De saaledes innsamlede midler blev derpaa overleveret til menighetens kasserer. Ved kvindeforeningens møter var der som oftest samtale om et Guds ord eller ogsaa læste forstanderen av en god bok. Møtet blev ialmindelighet avsluttet med en bønne- og vidnestund. Man hadde ikke bevertning uten ved særskilte anledninger. De søstre som i all beskjedenhet begyndte dette arbeide, hadde nok ingen anelse om, hvilken betydning kvindeforeningene skulde faa i vort kirkelige arbeide.»

Ingvar Haddal nevner i sin bok «Vær fra Vest» om Oslo Central at i perioden 1894-97 «kjøpte menigheten for å bygge ny kirke Møllergt. 32 og Bernt Ankersgt. 17 for penger **kinneforeningen hadde samlet** foruten en del subskripsjoner og et banklån.» (Kirke ble forøvrig ikke bygget der.)

Men kvinnearbeidet ble ikke organisert på landsbasis, og utbredelsen og omfanget er ikke nedtegnet for de følgende år. Ved starten av Metodistkirkens Kvinneforbund ble det innhentet opplysninger fra menighetene, ca. 90% svarte på henvendelsen. I 1966 var det ca. 155 foreninger som arbeidet for forskjellige formål (menighetens drift, sosiale oppgaver etc.) og samlet det år ca. **kr. 300.000,-**, samt 39 misjonsgrupper som samlet ca. **kr. 113.000,-**.

K.Y.M. Kvinnenes Ytre Misjonsselskap

I 1920-30 årene fengte den ytre misjonstanken blant kvinnene i mange menigheter. Ved årskonferansen i Bergen i 1920 deltok 2 amerikanske kvinner, som på et kvinnemøte oppfordret de norske metodistkvinner til å være med i Kvinnenes Ytre Misjonsselskap (Woman's Foreign Missionary Society). Resultatet var at det ble stiftet en avdeling med 45 medlemmer som valgte en korresponderende sekretær til å holde kontakt med «moderselskapet» i USA. Da det kom få eller ingen opplysninger om hvilke tiltak man støttet, døde interessen. Noen sto dog trofast med i bønn og ytelser hele tiden.

I 1930 ble Nordisk K.Y.M. stiftet på et møte i Ørebro, Sverige. Bispinne Myrtle Wade var selvskreven formann. Norge hadde ikke sendt noen representant, men Sverige ivret sterkt for å få de norske metodistkvinner med i aktivt organisert

arbeid. (Sverige hadde allerede i 1908 stiftet sin første misjonsforening, Danmark i 1915 og Finnland og Norge i 1920.) Betaniensøster Maja Johansson fra Sverige inspirerte ved flere besøk til gjenopptagelse av arbeidet i Norge, og senere på året i 1930 ble norsk K.Y.M. stiftet i Oslo med mottoet: «Frelst for å tjene». Prestefruene Trine Lie, Ragnhild Dreyer Andersen og Walborg Sandberg tok sammen med Edith Skjoldmo (Hassing) det første lederansvar.

I 1931 hadde Agnes Nilsen (senere Howard) søkt om å bli sendt ut som norsk misjonær av de norske metodistkvinner. I løpet av 7 uker tidlig i 1932 besøkte hun 23 menigheter og stiftet 20 K.Y.M.- foreninger. I 1932 kunne det rapporteres til årskonferansen om 31 foreninger og 1117 medlemmer. Søndag 3. juli 1932 ble Agnes Nilsen ordinert til lokaldiakon og innviet til misjonær, den første utsendt av metodistkvinner i Norge. Etter konferansen besøkte hun flere menigheter og stiftet 7 nye foreninger, og den 30. oktober 1932 dro hun til India.

I 1935 ble Winnie Gabrielson (USA) utsendt av Nordisk K.Y.M. I 1936 avholdt det første landsmøte i Horten med 107 deltagere. Her ble Ruth Heggøy (senere Hassing) innviet som misjonær til Afrika. Senere reiste Signhild Hervold til Rhodesia (Zimbabwe), Helene Time og Borghild Sørensen til India, Jenny Larsen og Bjørg Jørstad (senere Bastiansen) til Liberia, Liv Weber Aslaksen (senere Lee) til Hong Kong.

Ved sammenslutningen av 3 store Metodistkirker i USA i 1939 (inkludert Den bikoppelige Metodistkirke som de norske metodister var tilsluttet) med fellesnavnet Metodistkirken, ble det foretatt en omfattende omorganisering av de forskjellige underavdelinger. For ytre misjon kom nå Board of Missions hvor Kvinnenes Ytre Misjonsselskap (Woman's Foreign Missionary Society) ble innbefattet i Woman's Society of Christian Service. Som følge av dette ble også i Norge Kvinnenes Ytre Misjonsselskap inkludert i kirkens misjonsselskap og tok navnet Metodistkirkens Kvinneselskap uten å forandre formål og arbeidsoppgaver. Utsendelse av misjonærer ble heretter et fellesansvar.

K.Y.M. var med fra starten i Metodistkvinnenes Verdensforbund (World Federation of Methodist Woman.) Agnes Nilsen (Howard) hadde friår og var i USA og undertegnet på de nordiske kvinneselskapers vegne charteret for konstituering 26/10-39. I 1961 ble verdensmøtet for World Federation arrangert i Oslo Første metodistkirke.

Metodistkirkens Kvinneforbund

For å bringe kvinnearbeidet innen Metodistkirken i Norge på linje med tilsvarende i søsterkirken i andre land, ble det ved årskonferansen i 1966 oppnevnt en komité med det formål å samle alt kvinnearbeid i menighetene i en organisasjon. Komitéen besto av Bernice Haver, Astrid Gundersen, Lillian Fosberg, Else Juell Nordby og Kjerstin Winge.

Forslag om opprettelse av et Kvinneforbund som inkluderte alt kvinnearbeid i menighetene ble forelagt landsmøtet i Metodistkirkens Kvinneselskap i 1968, og det ble enstemmig vedtatt at misjonsselskapet Metodistkirkens Kvinneselskap

skulle være med i et utvidet landsomfattende kvinneforbund. Dette ble forelagt årskonferansen samme år. Ved ekstraordinært landsmøte i 1969 ble det nye forbundet startet. Det første styret besto av: Bernice Haver, formann, Britt Børresen, viseformann, Inger Johanne Solum, sekretær, Eldny Brekke, kasserer, Astrid Gundersen og Inger Blomhoff, styremedlemmer, Reidun Nilsen, redaktør av medlemsbladet Metodistkirkens Kvinner, som utkom 10 ganger pr. år.

Til landsmøtet som avholdes hvert 3. år har det vært sendt innbydelse til representanter for andre kirkesamfunn. Metodistkirkens Kvinneforbund er medlem av Norske Kvinners Nasjonalråd.

I 1971 ble det første gang arrangert et vinterstevne på Vasstulan Høyfjellsseter. Med ett avbrudd - hvor vinterstevnet ble arrangert på Mengshoel Høyfjellspensjonat ved Lillehammer - har det senere årlig vært arrangert vintersamvær på Vasstulan med unntagelse av det år det er landsmøte. Oppslutningen er oppmuntrende.

Det er nå tilsluttet 72 foreninger som samlet kr. 636.883,- i 1985, 36 misjonsgrupper samlet kr. 339.529,-.

Foreningsarbeid lokalt

Kvinneforeninger ble ofte startet for å møte et spesielt behov i menigheten: finansiell hjelp til nybygg, restaurering, anskaffelse av ting som ikke kunne skaffes over budsjettet etc. Eller kirken følte et sosialt ansvar i samfunnet og besluttet å opprette barnehjem, ungdomshjem eller aldershjem, og kvinner rundt om i landet tok opp utfordringen om å støtte disse tiltak og startet en forening. Eller idéen sprang ut fra lokale behov for en sosial institusjon (eks. Haralds venner, seminarring). De fleste kvinner var den gang foreningene ble startet hjemmearbeidene og hadde ofte behov for å komme ut til et sosialt samvær. De penger de greide å samle, som regel ved utlodning av småting og kanskje en årlig basar, var nødvendige tilskudd til menighetskassen eller til driften av de sosiale institusjoner. Noen foreninger innførte medlemskontingent.

Programmet var - og er - ofte på tradisjonelt vis, jfr. J. Thorkildsens beskrivelse. I årenes løp er nok kvinnene blitt mer samfunnsbevisste, hvilket gjør seg utslag i lødige programmer. Men oppgaven er stort sett den samme: innsamling av penger til formål godkjent av menigheten.

Da tanken om et kvinnes misjonsselskap ble lansert, møtte den atskillig motstand fordi man var redd det ville trekke nødvendige inntekter bort fra menigheten. Så ble det snarere tvert om! Misjonskontingenten de første år var **kr. 0,25 pr. måned**. I misjonssamværene la man særlig vekt på bønn for misjonærene og nyheter fra feltene. Her var det ingen servering - ingen unødvendige utgifter! Dette er fortsatt tradisjon i misjonsgruppene. Medlemskontingenten er nå **kr. 10,- pr. år**.

De fleste menigheter som har speidertropper har også støtteforening for denne: Mødreforening, Speidernes Venner e.l. Her møtes menn og kvinner sammen med menighetsmedlemmer og gamle speidere. Som regel er disse foreninger det beste kontaktforum for menighet og kirkefremmede.

Det har vært gjort mange forsøk på å danne mannsforeninger, men de fleste har ikke vært levedyktige. Merkelig nok har det visstnok aldri vært startet en mannsforening for å styrke menighetens økonomi! De har nok hatt et annet formål.

Nå er de fleste foreninger til støtte av sosiale formål gått inn, både fordi det offentlige har overtatt driften eller institusjonene er nedlagt (eks. barnehjems- og «vældedighets»-foreninger).

Nokså typisk for det meste av foreningsvirksomheten i 80-årene er nok at den etter hvert særlig interesserer de eldre. Forståelig nok, ettersom de fleste yngre kvinner også er utarbeidende og vanskelig kan gå fra familiene.

Selv om interessen eller anledningen til å delta ikke er så stor blant de yngre som tidligere, vil det nok fortsatt være behov for sosiale samvær utenom de vanlige møter, især for de mange enslige blant våre medlemmer, hvor kontakten med andre reduseres med årene.

Metodistkvinnenes Verdensforbund

(World Federation of Methodist Woman)

En ung koreansk kvinnelig student - Helen Kim, senere rektor ved verdens største kvinneuniversitet i Seoul, Korea, grunnlagt av amerikanske metodist-misjonærer - hadde i 1923 en visjon: et verdensfelleskap mellom kristne kvinner.

I 1927 feiret de kinesiske metodisters kvinneselskap sitt 10-års jubileum. Begeistret uttalte de: «For et arbeid! For et søsterskap dette er! Amerikanere arbeider i Kina! Kinesere arbeider i Afrika, og kvinner i hele verden må arbeide sammen for å fremme Guds rike!»

Kvinnenes Ytre Misjonsselskap i Den biskopplige Metodistkirke i USA tok opp utfordringen fra de kinesiske kvinner, og i 1929 organiserte de en internasjonal avdeling for å holde kontakt med 14 nasjonale kvinnegrupper utenlands. 26. oktober 1939 ble det første medlemsmøtet sammenkalt i Pasadena, California, USA, - og konstitusjon for et verdensforbund ble undertegnet av delegater fra 27 land. Deres motto ble: «Å kjenne Kristus og å gjøre Ham kjent». Misjonær Agnes Nilsen, som da hadde friår og var i USA, undertegnet på vegne av Norge, Danmark, Sverige og Finland.

Livets tre, Åp. 22, 2. ble Verdensforbundets emblem, de 12 frukter symboliserte arbeidsoppgavene (forslag fra en kinesisk kvinne).

I 1956 ble Verdensforbundet tilsluttet World Methodist Council, og det ble laget nye statutter for den verdensvide organisasjonen. Forbundet har nå 65 medlemsorganisasjoner. Verdensmøte avholdes hvert 5. år, fortrinnsvis hvor World Methodist Conference arrangeres. Inger Borgen var norsk representant ved verdensmøtet i juli 1986 i Nairobi, Kenya.

Verdensforbundet er inndelt i 9 areaer: Nord-Amerika, Latin-Amerika, Øst- og Vest-Afrika, Øst- og Vest-Asia, Australasia (Australia, New Zealand, Stillehavsøyene), Storbritania med Irland og Europa. Storbritania er egen area grunnet deres organisasjon og tradisjon er ulik de øvrige europeiske metodistkirkers organisasjon.

Styret velges for en 5-års periode, og det legges vekt på at styremedlemmene kommer fra de forskjellige areaer. I perioden 1986-91 er presidenten fra en sort amerikansk metodistkirke, visepresidenten fra India, kassereren fra the United Methodist Church, USA, - og sekretæren fra Syd-Afrika.

Bernice Haver, Norge, var president for den europeiske area 1971-76 og kasserer i Verdensforbundet 1976-81. Astrid Gundersen, Norge, var visepresident for den europeiske area 1961-66. For perioden 1986-91 kommer presidenten for den europeiske area fra Sveits, visepresidenten fra Vest-Tyskland.

Verdensforbundet bestreber seg på god ekumenisk kontakt, og til verdensmøtene inviteres representanter fra andre trossamfunn, også katolske. Representanter for Verdensforbundet deltar også i ekumeniske arrangementer. Bernice Haver deltok således i 1980 i Manilla, Filipinene, ved 25 års jubileet til «Fellowship of the least Coin», en ekumenisk bønnebevegelse startet av en indisk kvinne, særlig utbredt i Asia, med forgreninger til Afrika og Latin-Amerika.

Verdensforbundet har oppnådd status som Non Governmental Organization ved de Forente Nasjoner og håper ved dette å kunne være med å påvirke de beslutninger som særlig gjelder kvinnespørsmål. Verdensforbundet har representant ved F.N.-kontorene både i New York, Geneve og Wien (stedlige metodistkvinner).

De enkelte arear arrangerer i hver 5-års periode et 3 dagers seminar finansielt støttet av Verdensforbundet.

Følgende statutter ble vedtatt av landsmøtet i 1984:

Metodistkirkens Kvinneforbund for kristen tjeneste

STATUTTER FOR METODISTKIRKENS KVINNEFORBUND FOR KRISTEN TJENESTE

1. ORGANISASJON

1. Kvinneforbundet skal ledes av et styre som består av 7 medlemmer: formann, viseformann, sekretær, kasserer, redaktør og 2 styremedlemmer samt 2 varamedlemmer.
2. Styret velges av landsmøtet for 3 - tre - år ad gangen. Ingen medlemmer av styret kan gjenvelges for mer enn 3 på hverandre perioder. En av landsmøtet valgt nominasjonskomité skal foreta nominasjonene. Valget skal foregå skriftlig, og det kreves alminnelig flertall for å bli valgt.
3. Styrets medlemmer skal være medlemmer av Metodistkirken.
4. Styret er beslutningsdyktig når minst 4 medlemmer er til stede.
5. Landsmøtet skal holdes hvert 3. år. Tid og sted bestemmes av styret. Hver menighet har rett til å sende 2 delegater, fortrinnsvis 1 for ytre misjonsarbeide og 1 for hjemmearbeidet. Stemmerett har valgte delegater og landstyrets medlemmer. Landsmøtet velger en nominasjonskomité på 3 medlemmer som til kommende landsmøte legger fram forslag til nytt styre med vararepresentanter.
Saker som ønskes behandlet av landsmøtet må være innsendt innen 3 måneder før møtet. Hvis forholdene krever det, kan styret innkalle til ekstraordinært landsmøte.
6. Kvinneforbundet er representert i Hjemmemisjonen, fortrinnsvis ved sin formann.
Kvinneforbundet er representert i Misjonsstyret, fortrinnsvis ved sin formann og sin viseformann.

II. MEDLEMMER

1. Alle innmeldte lokalforeninger er medlemmer av kvinneforbundet.
2. Medlemmer av lokale misjonsgrupper er innmeldt i kvinneforbundet med personlig medlemsskap.

III. OPPGAVER

Styret skal administrere forbundets virksomhet. Dets praktiske oppgaver skal blant annet være:

1. Fremme interessen blant kvinner for Metodistkirkens arbeid ute og hjemme.
2. Legge planer for kvinnearbeidet.
3. Avgi årlig rapport til Årskonferansen. Misjonsgruppene avgir regnskap og rapport gjennom Metodistkirkens misjonsstyre.
4. Arrangere kvinnemøte under Årskonferansen.
5. Forbundet utgir et blad med 5 nummer i året. Bladkontingent fastsettes av landsstyret etter gjeldende priser. Bladet skal dekke arbeidet ute og hjemme.
6. Kvinneforbundet bør om mulig årlig arrangere distriktssamlinger som tar sikte på åndelig oppbyggelse og praktisk informasjon og veiledning.

IV. ØKONOMI

1. Midlene skaffes til veie ved:
  - a. for ytre misjon ved misjonskontingent, misjonsbøsser, kollekter.
  - b. alle foreninger pålegges forbundskontingent.Misjonskontingent og forbundskontingent fastsettes av landsstyret.
2. Kvinneforbundet bærer sine egne administrasjonsutgifter.
3. Inntektene til ytre misjon skal gå til Metodistkirkens virksomhet på misjonsfeltene etter misjonsstyrets nærmere bestemmelser. For de øvrige foreninger disponeres inntektene på det lokale plan.
4. Kvinneforbundet fører sitt eget regnskap. Regnskapet for misjonsgruppene inntekter føres sammen med Metodistkirkens misjonsselskaps regnskap.
5. Regnskapene skal følge kalenderåret.
6. Regnskapene revideres av statsautorisert revisor.
7. Det lokale kvinneråd sørger for reisekasse for menighetens 2 delegater - reisefordelingsprinsippet praktiseres.

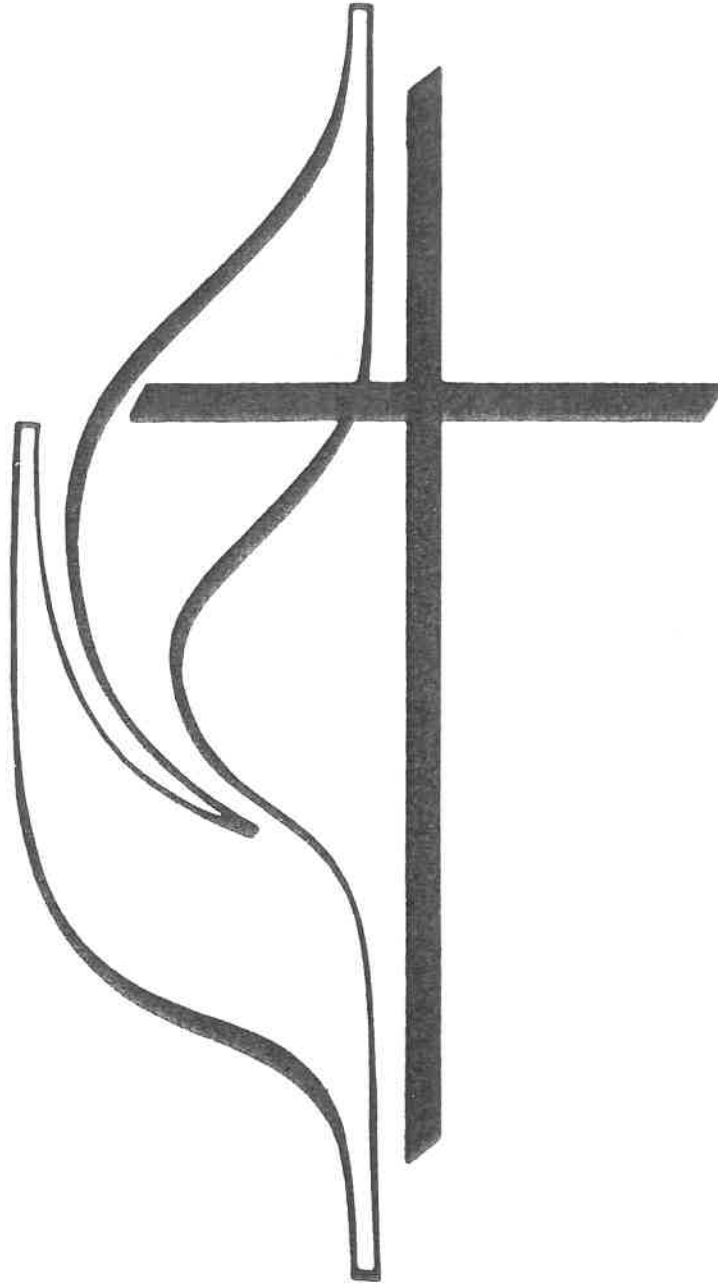

V. LOKALFORENINGENE

1. Styret i hver forening velges av årsmøtet.
2. Årsmøtet avholdes senest innen februar måneds utgang med følgende dagsorden: Årsberetning, regnskap, valg.
Ellers avholder foreningene møter så ofte som det lokale styret bestemmer.
3. I hver menighet dannes et kvinneråd som består av 1 representant fra hver forening.
Disse velger en formann som skal ivareta kontakten med forbundet. Hun skal være medlem av Metodistkirken for å kunne sitte i menighetsrådet.
4. Kvinnerådet rapporterer til 2. pastoratkonferanse og til forbundet innen 15. mars årlig.
5. Kvinnerådets formann sørger for at kontingenten til Kvinneforbundet innsendes innen 15.12. hvert år til Kvinneforbundets kasserer.
6. Kvinnerådet utpeker bladagent.

• • • • •

Siste revisjon av statuttene ble foretatt på Kvinneforbundets landsmøte 21. juni 1984.

TJEN HERREN MED GLEDE

METO-TRYKK

1985